

LEERPLAN DERDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

Mode

Specifiek gedeelte

Dubbele finaliteit

Graad: derde graad

Leerjaar: eerste en tweede leerjaar

Leerplannummer: voorlopige versie dd. 30/06/2023

Nummer inspectie:

DISCLAIMER: De eindtermen (alsook de decretale nummers) opgenomen in dit leerplan zijn onder voorbehoud van goedkeuring door het Vlaams Parlement.

Inhoudstafel

Visie	3
Doelgroep en beginsituatie	4
Leerplandoelen	5
01.01 Generieke doorstroomcompetenties	5
04.01 Artistieke expressie	7
04.02 Kunstbeschouwing	11
BK-doelen	13
Minimale materiële vereisten	22
Vakkenkoppeling	23

Ontwerp

Visie

De studierichting mode is een studierichting in de 3de graad dubbele finaliteit, gericht op een specifieke waaier aan opleidingen in het hoger onderwijs waar mode centraal staat evenals een mogelijke toegang tot de arbeidsmarkt.

Leerlingen leren daarom leerinhouden uit 'artistieke expressie' en 'kunstkunstbeschouwing' functioneel integreren met competenties die belangrijk zijn bij het voorbereiden van de productie van kleding en interieurartikelen.

Leerlingen voeren daarbij verschillende taken uit zoals het creëren, ontwerpen en tekenen van patronen en het opstellen van het technisch dossier.

Mode wordt als domeingebonden studierichting aangeboden in de derde graad. De basisvorming is dezelfde als voor alle andere studierichtingen binnen de dubbele finaliteit.

De leerlingen krijgen een pakket basisvorming voor de dubbele finaliteit. De specifieke vorming bestaat uit de onderdelen van de wetenschapsdomeinen ⁴verbonden aan de studierichting en de doelen die leiden naar de beroepskwalificatie Productievoorbereider kleding, confectie en meubelstoffering.

De **Productievoorbereider kleding, confectie en meubelstoffering** voert opdrachten en handelingen uit ter voorbereiding van de productie, rekening houdend met veiligheidsregels en productievereisten teneinde de continuïteit en de kwaliteit van de productie te garanderen.

Doelgroep en beginsituatie

Leerlingen die het eerste leerjaar van de derde graad mode aanvatten in de dubbele finaliteit, kunnen naar interesse en keuze voor deze studierichting beschouwd worden als een homogene groep. De vooropleiding vanuit de tweede graad en de kenmerken van de leerlingen in de derde graad verschillen echter qua aanleg en belangstelling op cognitief, psychomotorisch en sociaal-affectief vlak, waardoor ze vanuit dit oogpunt kunnen beschouwd worden als een heterogene groep. Daarom vinden we het belangrijk om – bij het begin van de derde graad – **de beginsituatie** van elke leerling goed in kaart te brengen, om als lerarenteam zicht te krijgen op de kenmerken van de leerlingengroep en een leerlijn uit te werken die nauw aansluit bij de beginsituatie en de mogelijkheden van de leerlingen. Hierbij heeft het lerarenteam **de vrijheid en de verantwoordelijkheid** om leerplandoelen in te plannen in zowel het eerste als tweede jaar van de derde graad volgens de noden, behoeften en mogelijkheden van hun leerlingengroep. Daarnaast heeft het lerarenteam de vrijheid om te bepalen op welke manier de doelen functioneel geclusterd en aangeboden kunnen worden binnen de derde graad.

Aan de ene kant wordt in de derde graad mode verder gebouwd op de tweede graad creatie en mode. Daartegenover wordt ingezet op het **verfijnen en verdiepen van de competenties** uit de tweede graad. In de derde graad vinden we het daarom belangrijk om – afgestemd op de leerlingengroep - als lerarenteam passende begeleiding met expliciete aandacht voor **Gepersonaliseerd Samen Leren** te voorzien. Een leertraject kan gedifferentieerd zijn, maar het einddoel blijft dat samen met alle leerlingen alle leerplandoelen met onderliggende kenniselementen op het einde van de derde graad op een kwaliteitsvolle manier op het vastgelegde beheersingsniveau werden aangeleerd, ingeoefend en geëvalueerd.

Leerplandoelen

01.01 Generieke doorstroomcompetenties

WD3_01.01.01	01.01.01
De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.	
Beheersingsniveau	
creëren	
WD3_01.01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen kiezen een onderzoeksmethode in functie van een gegeven of zelfgekozen onderzoeksvraag.	
<ul style="list-style-type: none">• onderzoekbaarheidscriteria	
WD3_01.01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen verzamelen data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.	
<ul style="list-style-type: none">• betrouwbaarheidscriteria	
WD3_01.01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen verwerken data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.	
WD3_01.01.01.04	Subdoel 4
De leerlingen synthetiseren de onderzoeksresultaten en formuleren een antwoord op de onderzoeksvraag.	
WD3_01.01.01.05	Subdoel 5
De leerlingen rapporteren over de onderzoeksactiviteiten en -resultaten.	

- mondelinge of schriftelijke rapportage

WD3_01.01.02

De leerlingen refereren correct aan gebruikte bronnen volgens een wetenschappelijk referentiesysteem.

- relevant wetenschappelijk referentiesysteem
- bronvermelding

Beheersingsniveau

toepassen

Ontwerp

04.01 Artistieke expressie

WD3_04.01.01

04.01.01

De leerlingen doorlopen een artistiek proces in functie van een creatie.¹

Beheersingsniveau

creëren

WD3_04.01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen passen werkwijzen toe om ideeën te genereren, inspiratie op te doen en/of context te onderzoeken in functie van een creatie.

- diverse media, inspiratiebronnen en -kanalen
- genres, vorm-, stijl, en uitdrukkingskenmerken van kunststromingen en kunstenaars eigen aan de gekozen kunstdiscipline
- onderzoeksmethoden binnen de beeldende kunsten of de specifieke kunstvorm
- methodes en tools om ideeën te genereren
- verbeeldingskracht en creatieve denktechnieken

WD3_04.01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen exploreren en experimenteren met (een variatie van) artistieke bouwstenen, technieken en materialen van de gekozen kunstdiscipline in functie van een (voor)ontwerp, een creatie, product of van het te bereiken effect.

- kunstvormspecifieke bouwstenen, 2D en/of 3D-technieken, beeldende en audiovisuele materialen en digitale tools
- samenhang en relaties tussen bouwstenen, technieken en materialen
- inhoud: onderwerp en bedoeling

WD3_04.01.01.03

Subdoel 3

¹ De specifieke eindterm wordt gerealiseerd in de context van de betrokken studierichting.

De leerlingen passen gedreven specifieke artistieke bouwstenen, technieken en (digitale) materialen toe in functie van een ontwerp en een artistieke creatie.

WD3_04.01.01.04

Subdoel 4

De leerlingen presenteren artistieke creaties in tijd en ruimte.

- presentatietechnieken en -methodes eigen aan de kunsten
- koppeling doel presentatie aan vormgeving

WD3_04.01.02

04.01.02

De leerlingen creëren persoonlijk artistiek werk vanuit een artistieke taal met behulp van specifieke bouwstenen, technieken en materialen.²

Beheersingsniveau

creëren

WD3_04.01.02.01

Subdoel 1

De leerlingen vertrouwen op hun expressiemogelijkheden en ontwikkelen eigen artistieke concepten en/of thema's.

WD3_04.01.02.02

Subdoel 2

De leerlingen ontwikkelen de artistieke eigenheid door het exploreren van de eigen intenties en expressie.

- koppeling van intentie aan vormgeving

WD3_04.01.02.03

Subdoel 3

² De specifieke eindterm wordt gerealiseerd in de context van de betrokken studierichting.

De leerlingen maken persoonlijke keuzes vanuit de in te zetten vormgevingsmiddelen, technieken en materialen eigen aan het medium.

- aspecten zoals auteursrechten, portretrecht, privacy-rechten

WD3_04.01.03

04.01.03

De leerlingen zetten hun artistieke deskundigheid in voor een gemeenschappelijk project.

Beheersingsniveau

creëren

WD3_04.01.03.01

Subdoel 1

De leerlingen ontwikkelen methodes om de eigen deskundigheid en artistieke talenten en die van anderen af te stemmen op een gemeenschappelijk project of doel.

- werkplanning
- werkmethodes voor groepswork

WD3_04.01.03.02

Subdoel 2

De leerlingen delen ervaringen, ideeën en suggesties met de anderen in functie van het gemeenschappelijk project.

WD3_04.01.04

04.01.04

De leerlingen gaan in dialoog over elkaars artistiek proces, werk en presentatie aan de hand van afgesproken criteria.

Beheersingsniveau

creëren	
WD3_04.01.04.01	Subdoel 1
De leerlingen hanteren methodes om over hun artistiek (werk)proces en hun creatie te reflecteren en bij te sturen in functie van intentie en beoogd effect.	
<ul style="list-style-type: none">• methodes om feedback te verwerken in eigen creaties	
WD3_04.01.04.02	Subdoel 2
De leerlingen beargumenteren keuzes in hun artistiek proces, hun creatie en presentatie in dialoog met anderen.	
<ul style="list-style-type: none">• analysemethodes voor artistiek/technisch werk en proces• methodes om in dialoog te gaan• correcte hantering van vakterminologie inherent aan de kunsten	
WD3_04.01.04.03	Subdoel 3
De leerlingen reflecteren aan de hand van criteria over elkaars artistiek product, proces en presentatie.	
<ul style="list-style-type: none">• reflectievaardigheden• koppeling van intentie aan vormgeving• elementaire artistieke vaktaal	

04.02 Kunstbeschouwing

WD3_04.02.01

04.02.01

De leerlingen analyseren kunstuitingen uit verschillende stromingen, periodes en westerse en niet-westerse samenlevingen om een kunsthistorisch referentiekader op te bouwen.

Beheersingsniveau

analyseren

WD3_04.02.01.01

Subdoel 1

De leerlingen beschrijven de aard en voorkomen van kunstuitingen uit diverse artistieke disciplines en contexten.

- genres, uitdrukkingwijzen, stijlen en stromingen
- bouwstenen, technieken en materialen van kunstuitingen
- vorm- en inhoudskenmerken van kunstuitingen
- perceptiemethoden uit de kunstbeschouwing

WD3_04.02.01.02

Subdoel 2

De leerlingen analyseren methodisch de interactie tussen vorm, inhoud, functie en context van kunstuitingen.

- aangereikte kunstbeschouwings- en analysemethoden
- kenmerkende kunsthistorische elementen
- interactie tussen kunstuitingen en -stromingen en de maatschappelijke, historische, filosofische en geografische context

WD3_04.02.01.03

Subdoel 3

De leerlingen geven een onderbouwde mening over de betekenis en functie van kunst(uitingen).

- opvattingen over (wat) kunst en cultuur (is)
- betekenis en functie van kunst(uitingen)

WD3_04.02.01.04

Subdoel 4

De leerlingen bouwen een kunsthistorisch referentiekader op.

- benamingen van kunstuitingen, kunststromingen en periodes
- kunstuitingen van westerse en niet-westerse samenlevingen
- technieken om kunstuitingen te situeren in een kunsthistorische context

WD3_04.02.02

04.02.02

De leerlingen reflecteren vanuit meerdere perspectieven over de betekenis van kunst en kunstuitingen in diverse contexten.

Beheersingsniveau

evalueren

WD3_04.02.02.01

Subdoel 1

De leerlingen drukken op diverse manieren uit wat kunst en kunstuitingen voor hen betekent.

- strategieën om over de betekenisgeving van kunst en kunstuitingen te reflecteren
- multiperspectiviteit
- diverse contexten
- esthetische, ethische en representatieve opvattingen

WD3_04.02.02.02

Subdoel 2

De leerlingen gaan in dialoog over kunst en kunstuitingen.

- uitdrukkingwijzen en beargumenteermethodes voor het expliciteren van een eigen visie, voorkeuren en inzichten
- opvattingen over een of meerdere kenmerkende kunsthistorische elementen

BK-doelen

BK3_01.01	1
De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.	
BK3_01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.	
BK3_01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.	
BK3_01.02	2
De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.02.01	

	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.	
BK3_01.02.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.	
BK3_01.02.03	Subdoel 3
De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.	

BK3_01.03	3
De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.03.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.	
BK3_01.03.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvorschriften.	

BK3_01.04

4	
De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.04.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.	
BK3_01.04.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot ergonomisch handelen.	
BK3_01.04.03	Subdoel 3
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.	

BK3_02.01	
De leerlingen richten de werkplek doelgericht in.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.01.01	Subdoel 1
De leerlingen organiseren de digitale werkplek overzichtelijk.	

BK3_02.01.02	Subdoel 2
De leerlingen leggen het materiaal (als verzamelnaam) in functie van de opdracht klaar.	
BK3_02.01.03	Subdoel 3
De leerlingen bergen het materiaal (als verzamelnaam) na de opdracht op.	
BK3_02.01.04	Subdoel 4
De leerlingen bepalen de samenstelling van de voorraad.	
BK3_02.01.05	Subdoel 5
De leerlingen voeren preventief of curatief basisonderhoud uit aan een machine.	

BK3_02.02	
De leerlingen halen relevante informatie uit handleidingen, technische fiches, instructiefiches of technische confectiedossiers in het Frans.	
Beheersingsniveau	
analyseren	

BK3_02.03	
De leerlingen halen relevante informatie uit handleidingen, technische fiches, instructiefiches of technische confectiedossiers in het Engels.	
Beheersingsniveau	

analyseren

BK3_02.04

10

De leerlingen leggen een database aan op basis van opgespoorde trends, gedragingen van gebruikers en verzamelde relevante informatie (productstalen of foto's).

- (de leefwereld van) de doelgroep
- verschillende specifieke modellen voor kleding en interieurartikelen

Beheersingsniveau

creëren

BK3_02.05

7

De leerlingen tekenen patronen in de correcte verhoudingen.

Beheersingsniveau

creëren

BK3_02.05.01

Subdoel 1

De leerlingen passen manuele of digitale professionele patroontekentechnieken toe in een meer complex werkstuk.

- kenmerken van morfologie

BK3_02.05.02

Subdoel 2

De leerlingen vertalen een model voor een meer complex werkstuk in een patroon.

- verschillende patronen voor kleding en interieurartikelen
- relevante software en tekenprogramma's om patronen te tekenen

BK3_02.05.03	Subdoel 3
De leerlingen controleren patroononderdelen voor meer complexe werkstukken op de correcte verhoudingen.	
BK3_02.05.04	Subdoel 4
De leerlingen coderen de patroondelen en voegen naadwaarden toe bij een meer complex werkstuk. <ul style="list-style-type: none">• snijpatroon voor een meer complex werkstuk	
BK3_02.05.05	Subdoel 5
De leerlingen stellen een snijplan op voor een meer complex werkstuk.	

BK3_02.06	7
De leerlingen maken een model in functie van het technisch confectiedossier en de productiecontrole.	
Beheersingsniveau	
creëren	
BK3_02.06.01	Subdoel 1
De leerlingen onderzoeken de verwerkingsmogelijkheden van meer specifieke textielmaterialen. <ul style="list-style-type: none">• kenmerken van specifieke textielmaterialen	
BK3_02.06.02	Subdoel 2
De leerlingen onderzoeken de productie-, assemblage en montagetechnieken die gebruikt worden voor de bewerking / verwerking van (product)onderdelen van specifieke textielmaterialen. <ul style="list-style-type: none">• werking en bediening van productie- of stikmachines	

<ul style="list-style-type: none">• werking en bediening van snijgereedschap en strijkapparatuur		
BK3_02.06.03	Subdoel 3	
De leerlingen onderzoeken de meer complexe afwerkingsmogelijkheden van textielmaterialen.		
BK3_02.06.04	Subdoel 4	
De leerlingen maken een meer complex werkstuk. <ul style="list-style-type: none">• creatieve uitwerking van een meer complex werkstuk		
BK3_02.07		7
De leerlingen werken een technisch confectiedossier digitaal uit. <ul style="list-style-type: none">• alle relevante informatie en technische instructies in functie van de productie van een specifiek model• relevante software en tekenprogramma's om een technisch confectiedossier uit te werken		
Beheersingsniveau		
creëren		
BK3_02.08		9
De leerlingen stellen technische problemen tijdens de productie vast en vragen ondersteuning indien van toepassing.		
Beheersingsniveau		
analyseren		
BK3_02.08.01	Subdoel 1	

De leerlingen stellen technische problemen tijdens de productie vast.	
BK3_02.08.02	Subdoel 2
De leerlingen gaan na wat de oorzaken zijn van de problemen tijdens de productie.	
BK3_02.08.03	Subdoel 3
De leerlingen verhelpen kleine problemen of storingen aan machines tijdens de productie op een veilige manier.	
BK3_02.08.04	Subdoel 4
De leerlingen vragen ondersteuning aan een leidinggevende om de vastgestelde problemen op te lossen.	

BK3_02.09	5
De leerlingen controleren de uitvoerbaarheid van een model op basis van bepalingen in het patroon, de technische beschrijvingen en het afgewerkt model ter voorbereiding van de productie.	
Beheersingsniveau	
toepassen	

BK3_02.10	6
De leerlingen stellen bijstellingen rond de montage- en afwerkingstechnieken van een model voor.	
Beheersingsniveau	
evalueren	

BK3_02.11	8
De leerlingen sturen het technisch confectiedossier bij op basis van feedback.	
Beheersingsniveau	
toepassen	

Ontwerp

Minimale materiële vereisten

De minimale materiële vereisten voor deze studierichting zijn [via deze link](#) te raadplegen.

Ontwerp

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling voor deze studierichting is [via deze link](#) te raadplegen.

Ontwerp